

صاحبی ، مدیری ، محرری :

آبونه بدلی :

سنه لکی ۱۰۰ غروش

آتی آیلنی ۵۰ »

اوج آیلنی ۲۵ »

مخبر

۱۳۳۸

اداره خانه بی :

شهرزاده باشنده (تعالی اسلام)

جمعیتی مرکز عمومی

مرکز توزیعی :

باب عالی جاده سنده (اتحاد

تجارت) کتبخانه بی

اسلامک نفقه خادم مقالات

مع التشر قبول و درج اولونور

یازانک شخصیتی دکل : یازانک احمیتی
نظر دفته آلینیر .

دینی ، علمی ، ادبی ، اجتماعی و شمیریات شهری
مجموعه اسلامیه

کان یازیلردن شایان قبول کورولنار تاریخ
صیراسیله درج اولونور .

عدد : ۷

۱۳۳۹ جمادی الاولی سنه مخصوص نسخه

فی ۷ بوجوق غروش

مندرجات :

- مخبر دینی و علمی : دارالشفقه به معاونتک لزومی - طاهر المولوی . اجتماع و دین اسلامی عصر یاشدیرمک - محمد عاطف .
- غریبک روح حقنده کی تلقیاتی - احمد حمدی . براز انصاف ایتسه لر - نیازی فیروزی .
- مخبر تاریخی : جمادی الاولی والآخره - طاهر المولوی . عالم اسلامده خاندان علم و معرفت - محمد عزت و محمد عارف .
- مستجابی زاده عصمت بک - سعود المولوی .
- مخبر فنی : علم هیئتک مبدای - سعدی .
- مخبر ادبی : مناجات - یشار شادی . مرثیه - یشار شادی . ای جلوه لی سنجاق - سعود المولوی . برغزل - طاهر المولوی .
- علاوه : هند ماصالری .

مجله دینی و علمی

دارالشفقه به معاونتک لزومی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مَسْكِينًا وَيَتِيمًا وَاسِيرًا.
إِنَّمَا نَطْعَمُكُمْ لَوَجْهِ اللَّهِ لَا رِيدَ مِنْكُمْ جَزَاءٌ وَلَا شُكُورًا.
أَنَا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَطَطًا رَأَى. فَوَقَّيْهِمُ اللَّهُ شَرَّ
ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّيْهِمُ نَصْرَهُ وَسُرُورًا. وَجَزَيْهِمْ بِمَا صَبَرُوا
جَنَّةً وَحَرِيرًا. (سورة الدھر)

اللہ اعلم مآلی :

« محبت الہیہ ساقیہ [۱] فقیرہ ، یتیمہ ، اسیرہ یمک
یہ دیروب [قارنکزی طویورماضر ؛ حقیقۃ اللہ رضاسی
ایچیندر ، یوقسہ سزدن مکافات وتشکر بکلمہ میورز. بز ؛
عبوس وقطریر اولان ، یعنی مخلوقاتک یوزنی دھشتلی
صورتدہ اکشیدن قیامت کونندہ ربمک غضبندن قورقارز
دین ابرار امتی اللہ ؛ اوکونک شر وعذابندن وقایہ ایدہ جک
واونلرک یوزلرینہ بشاشت ، قلبلرینہ مسرت القا ایلہ یہ جک ،
ردہ کوسترمش اولدقلری صبر طولایسیلہ کندیلرینی
جنت ونعیم جنت ایلہ مکافاتلاندیراجقدر »

اکثر مفسرینک نقلنہ کورہ شو آیات جلیلہ ؛ حضرت
علی کرم اللہ وجہہ ایلہ عائلہ مکرمہ سنک اوروجلو بولوندینی
برکونک افطار وقتندہ قانی یہ کلن ، یاخود اوچ آقشنام
صیراسیلہ مراجعت ایدہ رک صدقہ ایستہ ین فقیر ، یتیم
واسیردن عبارت اوچ محتاجہ ماحضر آریا اکمکنی ووروب
کندیلرینک آنجاق صو ایلہ افطار ایلہ مہلری اوزہ رینہ
نازل اولمشدر .

[۱] علی جبہ دہ کی ضمیری طعامہ ارجاع ایدنلر دہ واردر .
یوقدیردہ [قارنی آجکن وجانی یمک ایسترنک] دیک اولور .

(علی شیرنوی) نامنہ محرر اولان (مواہب علیہ) نک [۲]
مؤلفی (حسین واعظ) مرحوم ؛ آیت کریمہ دہ کی
(مسکین) ی « درویش بی مایہ » یعنی هیچ ماملکی اولمایان
فقیر (یتیم) ی « خورد سالی بی پدر » یعنی باباسی وفات
ایتمش اولان کوچوک چوجوق (اسیر) ی دہ « اسیری کہ
از کضار مکہ کرفته اند » یعنی مشرکین مکہ دن انسان
اسیر دینہ توضیح ایلہ دکن صواکر دیور کہ :

« حضور نبوی یہ براسیر کتیریلنجہ حقندہ کی حکم
رتب ایدینجہ قدر اصحابدن برینہ ویریلیر و « احسن الیہ »
یعنی حقندہ حسن معاملہ ایت بویورولوردی . بعض علما ؛
بورادہ کی اسیرک ، بورچندن طولای حبس ایدیلن مسلمان
اولدیغنه قائل اولمشدر . کولہ ، جاریہ مثللی حریتدن
نصیبہ دار اولمایانلر دہ اسیر حکمندہ در « دیور .

آیات مکتوبہ ایلہ سبب نزولی اولان ساحت محیرہ
دقت بویورولمشدر دکلہ :

حضرت علی کبی بر خزینہ معرفت ؛ صباحدن آقشامہ
قدر چالیشمانک اجری اولمق اوزرہ بر مقدار آریا تدارک
ایدہ رک اوندن یاپدینی اکمکی افطار سفر مسنہ قویابیلیر .
چونکہ : ہم کندی ، ہم دہ پیغمبر کریمہ سی اولان
زوجة مکرمہ سی اوروجلو بولونویور . لکن غروب
شمسہ یاقین بر زماندہ بر برینی متعاقب اوچ دانہ یداحتیاج
اوزانیور ، اوباب مکارمدن نفقہ نیاز ایدیور . (ویوئرون
علی انفسہم ولوکان بہم خصاصۃ) تعریف الہیسنک تمثال
کالی اولان خانہ خلقی ایسہ موجود اکمکی در حال او آجیق
اللہ اکرام ایدہ رک آج قالیر ، فقط اوچ دانہ محتاجک
قارتی طویورویور . مکافات فداکاری اولمق اوزرہ دہ
نعیم جنت مژدہ سی آلیور .
کلنر کیم ؟

بری : ماملک نامنہ هیچ بر شیئہ صاحب اولمایان بر فقیر

[۲] مواہب علیہ ؛ فرخ افندینک ترجمہ ایتمش اولدینی
(تفسیر مواکب) لک اصلیدر .

دیگری : بابا محبتدن و بلکه آنا شفقتدن محروم ،
الندن طو تاجق بر کر مکارک ظهورینه انتظاراً دست امیدی
کشاده بر انسان یا وروسی ،

او چنجیسی شرف خیرینی غیبا یتیم ، بر باشقه سنک
ازاده سیله اداره سی آلتنده یاشامق اضطرارینه دوشمش
بر طالعمر .

ایشته شو اوچ عاجزه معاونت ایدیله سی ؛ رضای
الهنیک تحصیلنه وسیله اولویور . او حالده بخنی تعقیب
ایده لم :

فاتح ایله حفید نجینه منسوب ایکی محتشم معبد
آراسنده کی یانغین چولنک اورتاسنده بر عمران واحه سی
قالمشدرکه ایتم اسلام ایچین اسیر که مه یوردی ، عائله بوجاغی ،
حق آنا قوجاغی اولان دارالشفقه مکتبیدر .

۱۵ محرم سنه ۱۲۸۹ و ۱۶ تشرین ثانی سنه ۱۲۸۷
تاریخنده متشکل (جمعیت تدریسیه اسلامیه) نك همتیله
وجوده گلش اولان دارالشفقه ؛ الی سنه دن بری مسلمان
او کسوزلرینه آغوش صیانتی آچمش ، جناح رافقی آلتنده
بویوتوب یه تیشدیردیکی یوزلرجه یتیمی مملکتک خدمات
مختلفه سنه سوق ایله مشدر .

بو کون دواژده اولسون ، مکاتبده اولسون ، مطبوعات
عالمده اولسون مشار بالبنان اولانلرک اکثریتی دارالشفقه
مأذونلری تشکیل ایتکده در .

تدریس و تربیه اعتباریله یاقین زمانلرده بر فترت
کچیرمش و اخیراً کسب انتظام ایتیه باشلامش اولان
دارالشفقه ؛ شیمدی یه قدر مخصص وارداتی ایله جمعیت
تدریسیه اعضاسنک تبرعاتی سایه سنده اداره اولونوب
کیدییوردی . فقط حرب عمومی ایله اونک بلای غیرزائی
اولان غلا ؛ بودجه سی رخنه دار ایدره رک تحصیل اولونا-
یلن وارداتی ؛ دهشتلی صورتده قاپاران مصرفی قورومامایه
باشلادی ، بالنتیجه او یتیملر ملجائی ؛ آجیناجق و جدأ
معاونته لایق کوروله جک بر حاله دوچار اولدی . نقل

ایدیلن آیات ایله ویریلن ایضاحاتدن آکلاشیلمشدرکه
مسکینه ، یتیمه ، اسیره اولان احسانلری طولایسیله علی
و فاطمه رضی الله عنهما حضراتی کبی اهل بیت نبوتدن
ایکی محترم وجود حقنده مکافات اخرویه مرده سی ویریلیور .
عجیبا بزده او مرده یه نائل اولق ایچین اولنلرک شو
مروت عالیجنابانه سنه مهمما امکن اتباع ایده مزیمی بز ؛
واقعا یورغون و آچ بر حالده سفریه او طور مشکن طعام
یکانه اولان آراپا اکمکنی قالدیروب باشقه سنه اوزاتمق
وبرقاج بودوم صو ایله اکتفا ایدره رک آج یاتمق ؛ هیچ
بریمزک یابیه یله جکی بر حرکت اولماسه بیله جزئی بر همت
کوسترمک ، مثلاً کونده بر سیغازه اکسیک ایچهرک [۱]
آیلق ، یاخود سنه لک بدل مترا کفی بویه فقرا و ایتم
نامنه ویرمکه او کریم اولان ذواتک حرکاتی تقلید ایده بیامک
همیزک لندن کلیر .

دارالشفقه ده کی مسلمان او کسوزلری ؛ باب مرتضایه
مراجعت ایله مش اولان شخصیتلرک هراوچنی ده جامعدر ،
یعنی فقیردر ، یتیمدر ، ضرورت و احتیاج پنجه سنده
اسیردر . بناء علیه اولنلر حقنده یابیلاجق اتفاق واکرامک
(و جزیم بما صبروا جنة وحریراً) مکافات ربانیه سنه
استحقاق کسب ایتدیره جکی شبهه سزدر .

عبدعاجز ۱۳۲۴ تاریخنده - حج مشروطیت املیه دکل -
خصوصی برایشک تسویه سی ایچین سلا نیکه کیتمشدم . اوراده
کوردیکم بر روم یتیمخانه سنک بناسی ؛ بزم دارالشفقه دن
آشاغی دکلدی ، ایشیتدیکمه کوره وارداتی جهتیله ده
بزمکندن پک یوکسک بره رجه ده ایدی .

انصاف ایتیمی بزکه بو یتیمخانه نی یالکز سلا نیلک
روملری تأسیس ایتمشلر و کوردیکم زمانه قدر حسن اداره
ایتمکده بولونمشلردی .

دارالشفقه ایسه مرکز خلافتده مؤسس وجهان

[۱] بو کون اک او جوز بر سیغاره یگریمی پاره قیمتنده
اولدینی جهته کونده بر عدددن بر سنه لک ، یعنی ۳۶۵ دانه
سیغاره نک بدل بالنی تام ۱۸۲ بوچوق غروش ایدره !

حالا؛ مع الأسف بوکون وقوع بولمقده، قبول زمانلرنده مکتب قایمینه بیریکن یوزلرجه بونی بوکوک مسلمان اوکسوزی محضا بودجه نك عدم کفایه سندن آینه مامقده، حتی او بودجه نك دهشتلی آچیندن حال حاضر طلبه سی بیه لایقيله اعاشه والباس اولونامامقده در . بوندن فضله سوزه حاجت کورمیورم . کندیمز ایچین آخرتده اجر معنوی ، اولادیمز ایچینده - برتدیر احتیاطی اولارق - دنیاده اوزیه دخول حقنی اولجه تأمین ایتمش اولمق اوزره علی قدر الامکان دارالشفقه یه معاونتدن کری طورمایلم دیهرک سوزیمه نهایت ویریورم .

طاهر المولوی

اجتهاد

دین اسلامی عصر یلشدیرمک

(اجتهاد) لغتده مطلقاً بر امری تحقیق و تدقیق ایچون صرف مساعی ایتمکدر . شو قدرکه یالکزر کلفت و مشقتلی اولان شیلرده استعمال اولنور. آنک ایچوندرکه [اجتهاد فی حمل الریح] دینیرده [اجتهاد فی حمل نواة] دنیله من .

اصولون اصطلاحنده اجتهاد : احکام شرعیة فرعیة یه علم ظن استحصالی ایچون فقیهک تماماً طاقت و قدرتی بذل ایله صوک درجه صرف مساعی ایتسندن عبارتدر . بناءً علیه عقلی ، حسی ، عرفی احکامه وقوف ایچون صرف مساعی یه اجتهاد دنیله مدیکی کبی بر حادنه نك حکمی ادراک ایتک اوزره نص شرعی طلب و تحری ایدره ک مظفر اولمق خصوصنده کی صرف مساعی یه و متکلم ، حکیم ، طیب ، نحوی و سائر کبی علم فقهی اختصاصی بولنمیان بالعموم علمانک احکام شرعیة استنباطی ایچون صرف قدرت ایتلرینه ده اجتهاد دنیله من .

اجتهادک بوجه بالا تفسیرندن مجتهد ایله مجتهد فیهده

اسلامک همان عر طرفندن کان [۲] ایتامی تعلیم و تربیه ایله مشغول اولدینی حالده واردات وقفیه و خصوصیه سندن باشقه کوردیکی معاونت - نادراً بعض مستنلاردن ماعدا - جمعیت تدریسیة اسلامیة اعضاسندن منتظماً تأدیة تعهد ایلدین پک معدود ذوات کرامک و یردیکی سنوی دردر لیرایه منحصر قالمقده در .

اخیراً بر صاحبة الحیرک عثمانلی دارالقنونی ایچین مهم بر مبلغ تبرع ایتمش اولدینی غزته لرده کال شکران ایله مطالعه ایدیلدی . جناب حق ؛ مرحومه نك روحنی شاد ایتسین ، کوستردیکی جوانمردانه بویوکلکه سائر اغنیامزی ده مظهر بویورسون .

بن ؛ زنکینلر عزمه قارشق بر تکلیفده بولونمایاجم . چونکه : شورایه قدر یازد قلم ؛ بو خصوصده کافیدر .

درخانه اگر کس است يك حرف بس است

یالکزر بزم کبی اورته حاللی، یعنی اک مشکل معیشتلی اولانلره دیه جکم که :

— دارالشفقه ؛ بر یتیم اوجاغیدر . آنا سز ، باباسز قالمش و سفالت مفرطه ایچینده چابالایوب بونالمش اولان اوکسوزلر ؛ اوراده بارینه بیلیمکده و شفقتلی نظرلر آلتنده یه یتشدیریلکده در . بزرکه بوکون - داها صاغ ایکن - اولادیمزی اوقوتوب یازدیرمق ایچین بر چوق مشکلاته معروض قالیورز ، حتی ایسته دیکمز کبی ده اوقوتامیورز . عجباً چو جو قلمز یتیم قالا جق اولورلر سه نه کبی حاللره اوغرایه جقلم و درکات سفالتک هانکی طبقه سنه قدر یو وارلانه جقلمدر ؟

کیم بیلیر ؛ بلکه ده اولمجا . ایتامک قایمینه کیده جکلر ، طلبه سی آراسنه کیره بیلیمک ایچین بویونلری بوکوب بلکه یه جکلر در .

ایشته افندیلر ! (بلکه) قیدیله سویله دیکم آجیقلی

[۲] دارالشفقه ؛ مختلف قومیتلره منسوب بر چوق اسلام چو جوغنی یه یتشدیرمش اولدینی کبی چنلی بر مسلمان ده اوقوتوب شهادتنامه ویرمشدیر .